

Verslag vergadering Platform Schoorlse Duinen

19 september 2023, Buitencentrum Schoorlse Duinen

Aanwezig:

Leden: Frank Nieuwenhuizen, Cees Berkhout, Kees de Bakker, Richard Minkema, Marina Konst, Heleen Wouters, Rob van Esseveld, Joop de Wit

Staatsbosbeheer: Lisa (voorzitter, verslag), Barbara Duijn, Arjan van Doorn

Provincie Noord-Holland: Jacqueline Groen, Jelle Blauwbroek

Afgemeld: Robin Klanker, Jan Kuiper, Monique Klaver-Blankendaal, Patricia van Lieshout, Samuelle van Deutekom

1. Welkom en kennismakingsrondje

Mededeling: Samuelle kon er vanavond helaas nog niet bij zijn, maar het gaat steeds beter met haar.

We maken een kennismakingsronde:

- Arjan van Doorn is teamleider a.i. in De Kop
- Jacqueline Groen is beleidsadviseur bij de Provincie Noord-Holland
- Jelle Blauwbroek is programmamanager van het gebiedsproces PPLG voor Noord-Kennemerland
- Barbara Duijn is provinciaal adviseur bij Staatsbosbeheer

2. Verslag vorige vergadering

Geen opmerkingen, dank uit de groep voor het volledige verslag.

3. Mededelingen vanuit Staatsbosbeheer

- N2000 natuurherstelprojecten

Arjan vertelt dat Staatsbosbeheer weer aan de slag gaat met weghalen opslag/uitzaaiingen van o.a. jonge dennen in open duin gebied. Vorig jaar zijn we hiermee gestart (tijdens vorige vergadering besproken) en dat zetten we dit jaar voort. We gaan nu ook in open duin naast Leeuwenkuilbos aan de gang. Wandelpad is de grens tussen bos en open duin. We plaatsen een infopaneel en willen naar buiten met Duinstichting. Als er platformleden zijn die daarbij willen aansluiten is dat natuurlijk goed. Wanneer start het: dit najaar, maar erg afhankelijk van aannemers.

- Dunning & bleszen

Arjan vertelt: we gaan weer dunnen in november, na herfstvakantie.

Begin 2024 gaan we opnieuw bleszen in het volgende bosvak. Dit is vlak bij gebied van PWN (waar het deel bos weggaat), dus we willen hier extra op letten met de communicatie.

- Vernieuwing hekken / afrastering

Arjan licht toe: in het gebied worden een aantal afrasteringen vernieuwd en een aantal bij geplaatst. Bijv rondom de Kerf en natuurresevaten, om beter duidelijk te kunnen maken dat daar doorheen struinen niet de bedoeling is. Er zijn nu teveel olifantenpaadjes, waardoor het voor bezoekers ook onduidelijk is wat wel/niet mag.

Vragen uit de groep:

- Hoeveel hekken komen er dan? Kunnen we zien waar, meedenken?
- Een aantal stellen vragen bij de hekken en het nut ervan. Arjan licht toe dat je in het gebied sowieso niet van de paden af mag, maar dat veel mensen dat wel doen en er dan paadjes ontstaan die andere weer gaan gebruiken. Op sommige plekken willen we echt die natuur beschermen.
- Frank: merkt op dat er de afgelopen jaren juist alleen maar afrastering weggehaald is. Arjan: Klopt, daarom ook terughoudend met opnieuw plaatsen, maar op sommige plekken is het wellicht wel echt nodig. Arjan geeft aan zelf ook terughoudend te zijn, het kost namelijk ook weer veel extra werk en ook onderhoud, reparatie etc.

- We spreken af dat als Staatsbosbeheer een stap verder is, zij hierover terug komen. Evt volgende vergadering, anders per mail. En dan kunnen een paar zich aanmelden om even mee te kijken.

- Update Recreatie zonerings

Lisa: tijdens vorige vergadering hebben we het over het onderwerp nachtrust gehad. Dit is mede nodig voor de vergunning van de nieuwe MTB route: het nachtrijden op het parcours is niet toegestaan. Dit heeft daarna – wegens ziekte bij Samuëlle – stil gelegen. Nu Samuëlle weer meer werkt, zijn we aan het bekijken hoe hiermee verder. Het advies van het platform vorige vergadering was immers om breder mensen hierbij te betrekken. We hebben daarom besloten een breder onderzoek in de vorm van een enquête uit te zetten naar thema's rondom recreatie. Wat leeft er, hoe kijken mensen ertegen aan?

Opmerking uit de groep:

- Richard: voelt alsof er steeds meer weg moet uit het gebied.
Lisa licht toe dat dat niet perse zo is, want SBB heeft twee kerntaken: natuur en recreatie. Maar dat dit wel een N2000 gebied is, waar de natuur voorop moet staan. Ook uit eerder onderzoek van de provincie is gebleken dat de natuur in de Schoorlse duinen onder druk staat door de vele bezoekers. Staatsbosbeheer moet iets doen om de natuur beter te beschermen. Maar wat dan en hoe dan, daar willen we mede middels een enquête meer informatie over verzamelen.

De groep snapt dit wel, het gaat om de goede balans vinden tussen natuur en recreatie. Daar is bijvoorbeeld zoiets als recreatiezonerings een goede tool voor.

Lisa: Er is een nieuwe visie daarop in de maak vanuit het hoofdkantoor. Lisa gaat kijken of we die voor volgende keer op de agenda kunnen zetten.

Lisa zal, als Samuëlle en zij ermee verder gaan, aan de groep per mail vragen wie wil meedenken met de vragenlijst.

4. Evaluatie N2000 beheerplan

Jacqueline Groen geeft een presentatie over de N2000 beheerplan-update en de evaluatie die het afgelopen jaar is uitgevoerd en binnenkort wordt opgeleverd. Dit is participatief gedaan en hier heeft tevens een werkgroepje van het Platform aan meegedaan.

De presentatie wordt meegestuurd met het verslag.

Vragen en opmerkingen nav de presentatie:

Over het algemeen is het verhaal duidelijk dat het grote systeem van wind en verstuiving weer beter op gang moet komen en dat daarvoor in het middenduin het bos dat daar staat weg moet. Jacqueline noemt in haar presentatie een percentage van 'maximaal 12%'. Dit punt levert wat vragen en discussie op.

- Cees: Waarom maximaal, niet minimaal? Wat als je die maximaal niet haalt? Kan het dus ook zijn dat het geen 12% wordt
Jacqueline: provincie streeft naar 12%, maar wil zich niet ophangen aan dat getal. Het doel is het systeem te herstellen en daarvoor die bomen weg te halen die de dynamisering van de kust verhinderen en daarmee ook een knelpunt zijn voor het behalen van de N2000 doelen. En het gaat bovendien ook om het opvangen van de zeespiegelstijging.
Maar er is ook een omgeving en draagvlak nodig. Dat is een heel proces.
Jacqueline probeert de verwarring in de discussie wat te ontrafelen. Wat feitelijk nodig is, is dynamisering van de duinen om het ecosysteem weer gezond te maken. Dat dit voor sommige partijen pijnlijk is, omdat zij van het bos houden, begrijpt zij goed. Ze geeft aan dat daar waar het de doelen niet in de weg staat, daar rekening mee te houden.
- Kees: het is toch erg veel, die 12%. Zonde van het bos.
Jacqueline: heeft in het proces van de evaluatie aangeboden om te gaan bekijken of een deel van het dennenbos behouden kan blijven daar waar het de natuurdoelen niet in de weg staat. Die verkenning zou zij graag met de partijen die participeren in de evaluatie oppakken.

Ze geeft aan zo te proberen tegemoet te komen aan het verzoek om de beleving van die dennen in het gebied te kunnen behouden. Dat kan meer in de randzone tegen het dorp aan. Daar blijven de bossen sowieso staan. Doel is daar dat de bossen diverser worden.

- Er zijn een paar vragen (Cees, Rob) over de rol van de provincie en die van SBB. Jacqueline licht toe: de provincie is in Nederland verantwoordelijk voor het natuurbeleid. In geval van N2000 wordt die wetgeving in Brussel gemaakt. Ook de provincie moet zich aan die wet houden en kan op de vingers getikt worden. De provincie moet zorgen dat de doelen van een gunstige staat van instandhouding behaald worden. Dit wordt in een beheerplan uitgewerkt hoe daar te komen. De TBO's, zoals SBB en ook PWN, Natuurmonumenten etc, moeten dat beleid vervolgens uitvoeren. SBB is dus uitvoerder. Nu is het wel zo dat SBB ook veel kennis heeft van hoe je iets kan aanpakken, dus er is veel overleg tussen SBB en provincie en doen we het samen.
- Cees: Wat wil de provincie? Streeft die naar die 12%? Gebruik het woord 'ideaal 12%' ipv 'maximaal', dat is veel helderder. Jacqueline: Ja, maar 12% moet geen eigen leven gaan leiden, provincie streeft naar een optimale situatie voor Natura 2000. Dat is niet voor iedereen een makkelijke boodschap, maar het is toch ook aan de overheid om soms dingen te doen die toch echt nodig zijn, zodat toekomstige generaties ook nog van het duin kunnen genieten.
 - Frank: Kan het ook meer dan 12% worden? Dat verwacht Jacqueline niet.
- Rob: 88% van het bos blijft dus nog gewoon staan. Dat is een heel groot oppervlak.
- Jacqueline: ook recreatiedruk verminderen is onderdeel van maatregelen die nodig zijn, blijkt uit de evaluatie.
- Jelle voegt toe: in het gebiedsproces van N-Kennemerland (vanuit PPLG) is de provincie nu met een recreatieonderzoek bezig: hoe kunnen we de druk beter verdelen, ook over andere gebieden, zodat niet iedereen naar de duinen gaat.
- Lisa: hoe ziet vervolgproces eruit? Jacqueline: Nu wordt gewerkt aan de evaluatie van het beheerplan. Ook worden de Natuurdoelanalyses afgerond, daarvoor komt de ecologische autoriteit naar de Schoorlse Duinen. De provincie is nu ook bezig met een offerteverzoek voor een ecologisch adviesbureau dat het beheerplan gaat maken.

5. Zandverstuiving Blijdensteinsweg

Presentatie van Barbara Duijn, waarin ze de groep meeneemt in de historie van het ontstaan van het stuivende duin. Ze vertelt dat het boven verwachting goed is gaan stuiven, dat er nooit voorzien was dat het dat fietspad zou gaan bedreigen. Nu zitten we echter wel met de situatie dat het zo veel zand is, wat alleen nog maar meer zal worden. Hoe dit dus aanpakken?

Barbara licht toe dat er binnen een werkgroep van PWN en SBB, in overleg met de provincie, diverse opties onderzocht zijn (waar het alternatief aan moet voldoen). Ook fietsersbond is betrokken. Daarnaast is gevraagd aan een deskundig bureau wat de verwachting is van de ontwikkeling van het lopende duin. Daaruit blijkt dat het de komende 10 – 20 jaar vele malen breder wordt en nog verder zal doorlopen.

Conclusie: verleggen is de beste optie. Niks doen kan ook, maar dan verdwijnt het fietspad gewoon en dat wil Staatsbosbeheer ook niet. Want we willen dat er ook nog gefietst kan worden. Blijven vegen kan voor nog 4 jaar dankzij financiële bijdrage van provincie, maar dat is niet houdbaar. Zeker niet als er steeds meer zand weggehaald moet worden. Het zand moet steeds echt opgeveegd worden en het lastige hierin is ook dat het zand in het gebied (ofwel kustvak) moet blijven, dus daar moet steeds een plek voor gezocht worden. Als er een keer écht een hele grote storm komt, ligt er misschien wel zoveel zand dat het helemaal niet meer weg te halen is.

Hoe nu verder: Barbara licht toe dat het nu wachten is op de provincie/GS, die zijn gevraagd om de criteria te beoordelen, en een uitspraak te doen over een alternatieve route, waar dan ook geld voor

vrijgemaakt wordt voor financiering. Mocht dat niet gebeuren, dan hebben we een nieuw dilemma: wat dan?

Vragen en opmerkingen nav de presentatie:

- Algemene conclusie dat blijven vegen niet haalbaar is. Verleggen zou dan beste optie zijn.
- Veel vragen toch over een tunnel. Zou dat niet toch kunnen?
Barbara: er zitten ontzettend veel eisen aan een tunnel, het moet bijv ook toegankelijk zijn voor hulpdiensten. Dat betekent direct een hele grote tunnel. Daarnaast zijn er veiligheidseisen en onmogelijkheden vanuit N2000 wetgeving.
- Frank: Het hele project van verstuiven is dus mislukt, als je kijkt naar de gevolgen.
Jacqueline: het is juist een enorm succes. Dit is heel goed voor de natuur, maar het heel ook een keerzijde en dat levert een dilemma op, waar we met elkaar zo goed mogelijke oplossing voor moeten vinden.
- Kees: Hoe zit dit bij PWN? Die willen alle fietspaden weg hebben.
Jacqueline en Barbara: Dat is een gerucht, maar niet waar. PWN zit er net zo in als Staatsbosbeheer. Dus ook ruimte voor recreatie. Er is wel een fietspad, dat ondergestoven wordt bij Kattendel, waar ze écht geen alternatief voor hebben. Maar dat zegt niets over de andere fietspaden.
- Richard: Duin vastleggen?
Barbara licht toe dat dat is niet is wat we willen, zeker als je weer kijkt naar dat er nog meer dynamiek nodig is. Maar vraag is ook of het nog kan, want het duin is heel groot en sterk.
- Cees: Zijn er voorbeelden in andere landen?
Barbara: In Denemarken is een tunnel gemaakt, maar daar lag een spoorlijn langs.
- Marina: Hoe lang zal dit wel niet gaan duren? Het aanleggen van de nieuwe MBT route duurt al 10 jaar. Dat zal dit zeker ook gaan kosten.
Jacqueline geeft aan dat hopelijk met de omgevingsvergunning wel gekeken kan worden dat dit sneller gaat. Omdat het zand dan straks bij het fietspad alle ruimte krijgt, kan het mogelijk zijn dat elders meer juridische ruimte komt om fietspad aan te leggen.
- Marina: Wordt er rekening mee gehouden dat als dit pad eruit gaat, de andere fietsroutes alleen maar drukker worden? Kan er een nieuwe route komen die dan niet over de huidige fietspaden loopt?
Barbara: De alternatieve route zou gaan over wat nu een wandelpad en een ruiterroute is. Dus dat levert dan geen extra druk op de huidige fietspaden op.
- Heleen: Robot die continue aan het vegen is?
Barbara: Ja kan, maar als er écht veel zand komt te liggen dat die dat niet aan. Is bovendien geen lange termijn oplossing en verstoort natuurlijk proces. En het zand kunnen we op een gegeven moment niet meer elders kwijt.

De groep oppert tot slot nog dat het goed zou zijn om de TU delft of andere universiteit te laten meedenken. Barbara geeft aan dat een bureau het onderzoek naar alternatieve route heeft gedaan, maar ze zal daar nog even naar kijken.

6. Inbreng idee rondom parkeren

Cees kwam via de mail met een idee om de parkeerdruchte in de duinen aan te pakken, en zo tevens als Staatsbosbeheer meer te kunnen verdienen aan de bezoekers in de Schoorlse Duinen.

In de vergadering ligt hij zijn idee verder toe.

Vragen nav de pitch van Cees:

- Lisa geeft aan dat elders Staatsbosbeheer ook bezig is om op deze manier met parkeren meer financiering binnen te halen.
- Rob: er waren ook al ideeën om parkeren bij BC uit te breiden, maar de stuitte op heel veel verzet van de omgeving.
- Marina geeft aan het een goed plan te vinden, maar dan de sportvelden beter te benutten. Niet het groen.

- Het is wel een optie, maar je wil ook niet dat er dan nog meer mensen naar de duinen komen toch? Het is als zo druk dat we er iets mee moeten.
- Marina geeft aan dat de meeste mensen binnen een straal van een km van het BC blijven en juist daar wat geld uitgeven, dus die mensen wil je best hebben.
- Arjan geeft aan dat als die parkeergelegenheid in NNN of N2000 moet komen, dat echt een onhaalbare kaart is. Daar krijg je nooit toestemming voor.
- Rob geeft aan dat het een goed idee is, maar dat het creëren van extra parkeerplekken echt onhaalbaar is in Schoorl. Het is al jaren een groot probleem, maar er komt echt niet makkelijk een oplossing voor.

7. Rondvraag

- Lisa noemt nog de vacature voor nieuwe leden van het platform. Dit lag ook even stil ivm uitvallen van Samuelle. Tekst is nu zo goed als klaar om uit te sturen. Welke gebruikersgroep zou nog toegevoegd kunnen worden? Ruiters wordt geopperd. Vraag aan platform om nog input te leveren op de tekst. Deze stuurt Lisa rond na de vergadering. En wie wil meedoen met de selectie? Kees, Cees en Frank steken hun hand op.
- Kees noemt een leuk verhaal van oud Staatsbosbeheerboswachter Frans Nieuwenhuizen over de eerste aanplant van de dennenbossen in Schoorl. Dit stuurt hij door naar Lisa, zodat het ter info naar de overige leden gestuurd kan worden.

Lisa sluit de vergadering. Dank aan alle gasten voor hun presentaties deze avond.